

**Uchwała Nr XXXVII/290/2017
Rady Gminy Świąciechowa
z dnia 21 grudnia 2017 r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie
Świąciechowa na lata 2018 – 2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. u. z 2017r., poz. 1875 ze zmianami), art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r., poz. 697 ze zm.), **Rada Gminy Świąciechowa** uchwala co następuje:

- § 1.** Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Świąciechowa na lata 2018 – 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świąciechowa.
- § 3.** Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodniczący
Rady Gminy Świąciechowa

Jan Dutka

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE ŚWIĘCIECHOWA

na lata 2018 – 2020

Święciechowa, grudzień 2017 r.

Rozdział I

Wprowadzenie

Program wspierania rodzin dla Gminy Świąciechowa został opracowany w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny. Program ten pozwoli na wzmocnienie rodziny, jako fundamentu społeczności oraz zapobiegać patologii środowiska lokalnego. Problemy występujące w rodzinie są często złożone i wymagają natychmiastowych rozwiązań np.: alkoholizm, przemoc w rodzinie, bezrobocie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych to problemy najczęściej występujące w rodzinach. Dlatego też rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania poprzez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, służby zdrowia, policję oraz przedstawicieli innych instytucji, które mają bezpośredni kontakt z rodziną. W rodzinach, w których występuje problem opiekuńczo – wychowawczy niezbędna jest pomoc asystenta rodziny. Dlatego też głównym celem programu będzie wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz tworzenie warunków sprzyjających jej prawidłowemu funkcjonowaniu. Ponadto eliminowanie sytuacji kryzysowych celem wsparcia rodziny, aby dziecko/ dzieci nie musiały opuścić własnej rodziny.

Warto zaznaczyć, iż na lata 2014-2024 została przygotowana strategia rozwiązywania problemów społecznych pozwalająca na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować społeczne skutki kwestii społecznych. Dokument stanowi, zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorców interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz doprowadzić do integracji społecznej. Niniejsza strategia została opracowana w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Świąciechowie. W pracach nad nim uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, środowisk pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, kultury, ochrony zdrowia, policji i sądownictwa, przedstawiciele organizacji pozarządowych, kościoła, mieszkańcy gminy oraz eksperci. Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej, partnerów społecznych w tym organizacji pozarządowych.

Rozdział II

Podstawy prawne działań ujętych w Programie:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – (Dz.U. z 2017 r., poz. 697 ze zm.).
- ustawa z dnia 12 marca 2014r., o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017r., poz. 1769 ze zm.)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r., poz. 1390).
- ustawa z dnia 26 października 1982r., o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016r., poz. 487 ze zm.)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2017r., poz. 783 ze zm.)

Rozdział III

Zasoby gminy

Tabela 1. Instytucje w Gminie Święciechowa realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny.

Nazwa placówki/instytucji	Rodzaj działalności
Urząd Gminy	Przyznawanie i wypłacanie stypendiów, dowozy dzieci niepełnosprawnych.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, poradnictwo, wsparcie asystenta rodziny.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Punkt konsultacyjny	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu alkoholowego, prowadzenie zajęć o charakterze terapeutycznym, punkt konsultacyjno - informacyjny dla osób z problemem alkoholowym.
Zespół Interdyscyplinarny	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
Niepubliczny Zakład opieki Zdrowotnej – Ośrodek zdrowia	Opieka zdrowotna i profilaktyka.
Parafie	Działalność charytatywna – pomoc żywnościowa, pomoc rzeczowa.
Placówki oświatowo-wychowawcze	Wychowywanie, wykształcenie, nauka.
Samorządowy Ośrodek Kultury	Animacja kultury poprzez turnieje , konkursy, imprezy kulturalne.
Rewir Dzielnicowych	Bezpieczeństwo publiczne.

Źródło: opracowanie własne.

Placówki oświatowo-wychowawcze w gminie:

- Przedszkole Samorządowe w Święciechowie przy, ul. Kościelna 4, z oddziałami: w Długiem Starem, w Lasocicach, w Niechłodzie
- Szkoła Podstawowa w Święciechowie, przy ul. Szkolna 15
- Szkoła Podstawowa w Lasocicach, przy ul. Szkolna 13
- Szkoła Podstawowa w Długiem Starem, przy ul. Leszczyńska 1

W/w placówki mają na celu wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych i bieżących potrzeb w tym zakresie. Są to m.in. wzmacnianie systemu sprzyjającego rozwojowi dzieci, młodzieży i rodziny, w tym podejmowanie kompleksowych działań edukacyjnych, informacyjnych, interwencyjnych służących zapobieganiu i rozwiązywaniu ich problemów. Podejmowane działania zmierzające do poprawy funkcjonowania rodziny poprzez:

- wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny,
- wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych,
- wspieranie rodziny w zakresie bezpieczeństwa socjalnego,
- objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną,

- poprawa sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej,
- wzmocnianie systemu norm i wartości gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowania, - ochronę dzieci i młodzieży przed marginalizacją i społecznym wykluczeniem.

Mieszkańcy gminy Świąciechowa mogą również korzystać z oferty innych jednostek wsparcia działających poza gminą.

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie działa Powiatowy Zespół Wsparcia Rodziny, który prowadzi poradnictwo specjalistyczne. Zespół składa się ze specjalistów: pedagoga pracy socjalnej, terapeuty rodzinnego, specjalisty ds. uzależnień, psychologa i prawnika. Działa również asystent rodzinny, którego zadaniem jest towarzyszenie, wspieranie rodzin dotkniętych kryzysem w postaci alkoholizmu, narkomanii innych uzależnień, rodzin dotkniętych przemocą, chorobą, ubóstwem, niewydolnością wychowawczą, bezrobociem w dokonywaniu i wprowadzaniu konstruktywnych zmian w swoje życie. Natomiast programem zatrudnienia wspomaganego realizowanym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie objęte są zamieszkałe na terenie powiatu leszczyńskiego osoby bezrobotne poszukujące pracy z aktualnym orzeczeniem o niepełnosprawności w wieku od 15 do 64 roku życia. Jednocześnie można skorzystać z porad i terapii w Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rydzynie i innych poradni specjalistycznych działających na rzecz wsparcia dorosłych i dzieci.

Rozdział IV

Charakterystyka społeczno – demograficzna Gminy Świąciechowa

Gmina Świąciechowa położona w powiecie leszczyńskim w południowej części województwa wielkopolskiego. Od zachodu graniczy z gm. Wschowa a od północy z gm. Włoszakowice i Lipno. Powierzchnia gminy to 135 km².

W skład gminy wchodzi 12 sołectw. Gmina Świąciechowa jest jedną z siedmiu jednostek samorządu terytorialnego, wchodzących w skład powiatu leszczyńskiego.

Teren gminy Świąciechowa zamieszkuje 7886 osób, w tym 7781 osób zameldowanych na pobyt stały oraz 105 osób zameldowanych czasowo, z czego 3943 stanowią mężczyźni a 3943 kobiety. Statystykę stałych mieszkańców gminy wg wieku i płci (stan na 31.12.2016r.) przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Charakterystyka społeczno – demograficzna Gminy Święciechowa (stan na 31.12.2016r.).

Mężczyźni		Kobiety	
Wiek	Liczba	Wiek	Liczba
0 - 17	902	0 - 17	781
18 - 65	2684	18 - 60	2393
66 i powyżej	357	61 i powyżej	769
ogółem	3943	ogółem	3943

Źródło: Dane uzyskane z USC Urzędu Gminy w Święciechowie

Z analizy danych sprawozdawczych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie wynika, że na przełomie lat 2014 - 2016 najczęstszą przyczyną trudnych sytuacji życiowych w rodzinie jest długotrwała choroba (od 83 w 2014 r., przez 90 w 2015 r., po 108 w 2016 r.). Kolejną przyczyną jest ubóstwo (od 99 w 2014 r., przez 90 w 2015 r., po 93 w 2016 r.). Trzecim w kolejności powodem jest niepełnosprawność (od 71 w 2014 r., przez 81 w 2015 r., po 81 w 2016 r.). Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3. Powody trudnej sytuacji życiowej osób korzystających z pomocy społecznej w Gminie Święciechowa w latach 2014 – 2016.

Powody przyznania pomocy	2014		2015		2016	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	99	285	90	268	93	239
przemoc w rodzinie	9	31	9	39	13	55
bezdolność	6	9	5	9	7	13
potrzeba ochrony macierzyństwa	21	113	27	127	27	120
bezrobocie	76	236	56	176	54	137
niepełnosprawność	71	170	81	193	81	174
długotrwała choroba	83	216	99	249	108	235
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	35	129	45	170	33	121
w tym :						
rodziny niepełne	33	117	39	129	28	93
rodziny wielodzietne	6	31	12	69	9	49
narkomania	0	0	0	0	0	0
potrzeba ochrony ofiar handlu	0	0	0	0	0	0
alkoholizm	12	34	11	27	9	20

trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	1	1	1	0	0
--	---	---	---	---	---	---

Źródło: sprawozdanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Święciechowie.

Najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy społecznej w gminie było długotrwała choroba. Ważną przyczyną udzielania pomocy było również ubóstwo i niepełnosprawność. Zauważa się malejącą liczbę osób bezrobotnych (od 76 w 2014, przez 56 w 2015, do 54 w 2016 roku). W malejącym stopniu mieszkańcy gminy korzystali z pomocy społecznej z takich przyczyn, jak alkoholizm (od 12 rodzin z problemem alkoholowym w 2014 r., przez 11 rodzin w 2015 r., po 9 rodzin w 2016 r.), lekki wzrost w potrzebie ochrony macierzyństwa, (od 21 rodzin w 2014 r., przez 27 rodzin w 2015 r., po 27 rodzin w 2016 r.), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, (od 35 rodzin w 2014 r., przez 45 rodzin w 2015 r., po 33 rodzin w 2016 r.).

Jedną z form pomocy jest dożywianie dzieci i młodzieży w przedszkolach i szkołach. Pomoc w formie dożywiania dzieci jest przyznawana dla rodzin, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej.

Podstawą przyznania posiłku jest przeprowadzony wywiad środowiskowy w toku, którego ustala się sytuację osobistą i majątkową osoby lub rodziny ubiegającej o przyznanie takiej formy pomocy.

Posiłki dla dzieci z terenu gminy Święciechowa są wydawane i realizowane w następujących szkołach i przedszkolach:

- Szkoła Podstawowa w Święciechowie – istnieje stołówka szkolna,
- Szkoła Podstawowa w Lasocicach – obiady są dowożone,
- Szkoła Podstawowa w Długim Starym – obiady są dowożone,
- Samorządowe Przedszkole w Święciechowie – istnieje stołówka przedszkolna,
- oraz w innych szkołach na terenie Leszna, do których uczęszczają dzieci z terenu Gminy Święciechowa.

Dane dotyczące dożywiania dzieci i młodzieży z lat 2014 – 2016 przedstawia poniższa tabela:

Tabela 4. Dożywianie dzieci i młodzieży z Gminy Święciechowa w latach 2014 – 2016.

Lata	Ogółem	Przedszkola	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum
2014	73	10	42	21
2015	77	9	21	47
2016	60	2	44	14

Źródło: sprawozdanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie

Ważną rolę w działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Święciechowie odgrywała również realizacja wspólnie z Bankiem Żywności w Lesznie przedsięwzięcia, w wyniku którego na terenie gminy utworzono 4 grupy działające społecznie: w Święciechowie, Długiem Starem, Przybyszewie i Henrykowie. Liderzy grup odpowiedzialni są za dostarczenie produktów żywnościowych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Święciechowa współpracuje w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Dobrej Woli oraz Stowarzyszeniem „ECHO” w Lesznie, Caritas w Gminie Święciechowa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Święciechowie od lipca 2013 r., wspiera rodziny poprzez asystenta rodziny. Asystentura winna być rozumiana jako forma wsparcia a nie przymusu, a więc na zasadzie dobrowolności ze strony dorosłych członków rodziny. Wszystkie rodziny które zostały objęte pomocą asystenta rodziny wyraziły na to pisemną zgodę.

Asystent rodziny, aby skutecznie i efektywnie wywiązać się z nałożonych obowiązków, może równocześnie pracować z nie więcej niż z 15 rodzinami. Liczba rodzin winna być ustalana na podstawie złożoności zadań związanych z problemami rodzin (np. ich bezradność, ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm).

Miejszem prowadzenia pracy z rodziną jest miejsce jej zamieszkania lub miejsce przez nią wskazane. Tak więc asystent rodziny swoje obowiązki wykonuje przede wszystkim w środowisku domowym podopiecznych. Realizacja zadań wymaga również podejmowania pracy poza miejscem zamieszkania podopiecznych (np. - pomoc w załatwieniu spraw urzędowych, sądowych, wizyty w szkole itp.) a także prowadzenia dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną.

Dotychczas (stan na 31.12.2016r.) wsparciem asystenta rodziny na terenie gminy zostało objętych 9 rodzin a ogółem 36 osób, w tym 13 osób dorosłych oraz 23 osoby małoletnie.

Głównymi okolicznościami objęcia rodziny wsparciem asystenta rodziny było: niskie kompetencje opiekuńczo – wychowawcze, w tym zaniedbanie dzieci, niezaradność życiowa dorosłych, alkoholizm, przemoc.

Dotychczasowe uzyskane efekty ze współpracy z rodzinami to:

- stałe podnoszenie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, rodzice uczestniczyli w zajęciach warsztatowych podnoszących kompetencje wychowawcze pt. „Szkoła dla rodziców”,
- podjęcie i kontynuowanie leczenia w specjalistycznych poradniach przez dzieci i dorosłych,
- odbycie rehabilitacji zdrowotnej niepełnosprawnych dzieci,
- podjęcie wizyt u stomatologa,

- podjęcie leczenia z uzależnienia alkoholowego stacjonarnego oraz ambulatoryjnego,
- podjęcie i kontynuowanie terapii psychologicznych, logopedycznych, pedagogicznych,
- uzyskanie orzeczeń o niepełnosprawności,
- uzyskanie legitymacji osoby niepełnosprawnej,
- złożenie pism i wniosków w danej instytucji,
- uzyskanie orzeczeń i opinii z Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
- rozłożenie na raty zadłużenia w opłatach,
- podjęcie zatrudnienia socjalnego przez osobę niepełnosprawną umysłowo.

W rodzinach, które borykały się z problemem alkoholowym, bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz z powodu przemocy w rodzinie, Sąd Rodzinny w Lesznie wydał postanowienie o zabezpieczenie dzieci w pieczy:

- w 2014r. w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczono 2 dzieci oraz 4 dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej,
- w 2015r. w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczone 1 dziecko,
- w 2016r. w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczone 4 dzieci.

Tabela 5. Liczba dzieci umieszczonych i opuszczających pieczę zastępczą w latach 2014 – 2016.

	2014	2015	2016
Liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	2	1	4
Liczba dzieci z gminy opuszczających rodziny zastępcze	1	0	1
Liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	4	0	0
Liczba dzieci z gminy opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze	4	0	0

Źródło: sprawozdanie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świąciechowie

Najczęściej udzielaną mieszkańcom gminy formą wsparcia jest pomoc finansowa, głównie w postaci zasiłków celowych i w naturze, zasiłków stałych, okresowych oraz posiłku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świąciechowie świadczy również pomoc rzeczową w formie opału i żywności. Ośrodek prowadzi punkt wydawania odzieży i sprzętu gospodarstwa domowego, które dostarczane są przez osoby prywatne. Z zasobów tych mogą korzystać najbardziej potrzebujące osoby i rodziny z terenu gminy.

Istotną formą wsparcia świadczoną mieszkańcom stanowi praca socjalna. Polega ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych,

świadczenia poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej (np. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie, Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, poradnie terapeutyczne, noclegownia, organizacje pozarządowe).

Istnieje potrzeba wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, prawnego oraz pracy socjalnej z rodziną w miejscu zamieszkania podopiecznego gdyż jest to jego naturalne środowisko i niekiedy można stworzyć program pomocowy. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Tabela 6. Wsparcie rodzin w formie pracy socjalnej w latach 2014 – 2016.

	2014		2015		2016	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ilość rodzin w Gminie Święciechowa korzystających z pracy socjalnej	40	119	102	281	128	322

Źródło: sprawozdanie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Święciechowie

Poza powyżej przedstawionymi formami wsparcia GOPS realizował wiele innych inicjatyw na rzecz mieszkańców gminy. Obejmowały one m.in. działania interwencyjne, które podejmowano w sytuacjach szczególnie trudnych, głównie gdy stwierdzono występowanie przemocy domowej, nieprawidłowości w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej wobec dzieci oraz zaniedbania rodzin wobec osób starszych i niepełnosprawnych.

W gminie od roku 2011 działa Zespół Interdyscyplinarny. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań i podmiotów wchodzących w skład zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Tabela 7. Przemoc w rodzinie w Gminie Święciechowa w latach 2014 – 2016.

Liczba Niebieskich Kart	2014	2015	2016
Liczba założonych	9	10	13
Liczba zakończonych	5	9	15

Źródło: sprawozdanie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Święciechowie

Z powyższej tabeli wynika:

- w 2014 r., założono 9 „NK”, w 5 przypadkach zakończono procedurę „NK”;
- w 2015 r., zostało założonych 10 „NK”, w 9 przypadkach zakończono procedurę „NK”;

– w 2016 r., założono 13 „NK”, w 15 przypadkach zakończono procedurę „NK”, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej W Świąciechowie współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Pracownicy socjalni dla jej potrzeb przeprowadzają wywiady środowiskowe u osób i rodzin z problemem alkoholowym. Ponadto GOPS wspólnie z GKRPA ustala listę dzieci korzystających w okresie wakacji z darmowych wyjazdowych form wypoczynku.

Pomoc osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie świadczy również Ośrodek Pomocy Społecznej. W latach 2014-2016 była ona udzielana rodzinom i osobom w rodzinach, które zmagają się z alkoholizmem i przemocą domową. Liczba beneficjentów korzystających ze wsparcia GOPS-u w związku z przemocą w rodzinie wzrosła (liczba osób w rodzinach: z 31 w 2014 r., przez 39 w 2015 r., do 55 w 2016 r.), o tyle liczba osób objętych pomocą z powodu alkoholizmu ulegała zmniejszeniu (liczba osób w rodzinach z 34 w 2014 r., przez 27 w 2015 r., do 20 w 2016 r.).

Źródło: sprawozdania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świąciechowie.

W ramach realizowanych zadań GOPS przyznawał także świadczenia rodzinne, do których należą: zasiłek rodzinny i dodatki do tego zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego specjalnego zasiłku opiekuńczego (od 2013 roku) i świadczenia pielęgnacyjnego oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Tabela 8. Świadczenia rodzinne w Gminie Świąciechowa w latach 2014 – 2016.

Powody przyznania świadczenia	Liczba rodzin w roku 2014	Liczba rodzin w roku 2015	Liczba rodzin w roku 2016
zasiłek rodzinny	390	439	394
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	76	93	67

Źródło: sprawozdanie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świąciechowie

W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań różnych instytucji i służb wspierania rodziny. Zatem zakładamy, że praca ta będzie realizowana przez powoływanie grup, w skład których wchodzić będzie w szczególności: asystent rodziny, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel policji, kurator sądowy. Praca ta powinna skutkować trafniejszą diagnozą problemów, ustaleniem spójnego planu pomocy oraz uruchamiać mechanizmy współpracy z właściwymi instytucjami i służbami.

Rozdział V

Odbiorcy programu

1. rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
2. rodziny, w których występuje problem przemocy,
3. rodziny ubogie i zagrożone ubóstwem,
4. rodziny wielodzietne,
5. rodziny z problemem bezrobocia,
6. rodziny z problemem alkoholowym.

Rozdział VI

Cele programu

Cel główny i cele szczegółowe programu:

- **Cel główny programu:**

1. Celem głównym programu jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz tworzenie warunków sprzyjających jej prawidłowemu funkcjonowaniu.

- **Cele szczegółowe programu:**

1. udzielanie świadczeń pomocy społecznej rodzinom znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, bytowej, które własnym staraniem nie są w stanie sami pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.
2. zapewnienie pomocy dla rodzin:
  - dożywianie dzieci w szkole,
  - pomoc na zakup podręczników szkolnych,
  - podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej,
  - aktywizacja zawodowa rodzin z problemem długotrwałego bezrobocia,
  - zapewnienie wsparcia asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze,
  - systematyczne monitorowanie rodzin dysfunkcyjnych przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny oraz innych instytucji, z którymi rodzina ma kontakt (monitorowanie

- środowisk zagrożonych, w tym uzależnieniami, motywowanie do leczenia, terapii ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi),
- umożliwienie korzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i prawnego na rzecz rodzin potrzebujących takiego wsparcia poprzez współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie oraz z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Lesznie,
  - umożliwienie dzieciom uczestnictwa w zajęciach o charakterze terapeutycznym.
3. wzrost kompetencji i wzmocnienie współpracy służb, instytucji, organizacji pozarządowych na rzecz dziecka i rodziny:
- umożliwienie doskonalenia umiejętności pracowników socjalnych, asystenta rodziny poprzez udział w szkoleniach i warsztatach,
  - współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Rozdział VII

Realizatorzy programu

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świąciechowie przy współpracy z następującymi instytucjami:

1. Urząd Gminy w Świąciechowie,
2. Policja – Zespół Dzielnicowych w Świąciechowie,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świąciechowie,
4. Służba Zdrowia – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Świąciechowie,
5. Placówki oświatowe i pedagodzy szkolni,
6. Zespół Interdyscyplinarny w Świąciechowie,
7. Sąd Rejonowy w Lesznie.

Inne instytucje współpracujące przy realizacji programu: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lesznie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Lesznie, Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lesznie.

Rozdział VIII

Źródła finansowanie programu

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wsparania Rodziny w Gminie Święciechowa na lata 2018 - 2019 w Gminie Święciechowa są :

1. Środki własne,
2. Dotacja z budżetu państwa,
3. Środki pozabudżetowe.

Rozdział IX

Monitoring programu

Koordynatorem Gminnego Programu Wsparania Rodziny w Gminie Święciechowa na lata 2018 - 2019 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Święciechowie.

Monitoring programu opierać się będzie na bieżących sprawozdaniach z realizacji programu oraz ograniczać się jedynie do obserwacji postępów programowych i ewentualnego korygowania odchyleń wynikłych w procesie wdrażania. Główną rolą ewaluacji jest podnoszenie jakości i weryfikowanie racjonalności działań sektora publicznego, a mianowicie poprawa planowania, wdrażania, wzmocnienie odpowiedzialności, poszerzenie wiedzy, wspieranie procesów uczenia się, wzmocnienie instytucji. Najważniejszym celem jednak jest poprawa skuteczności i efektywności podjętych działań.